Dosarul nr. 21r-2511/23
Nr. generat de PIGD – 1-23024416-02-21r-27102023
Judecătoria Anenii Noi, sediul Bender
Judecător: Alexandru Bogdan

D E C I Z I E
În numele Legii

01 aprilie 2025 mun. Chișinău

Colegiul Penal al Curții de Apel Centru
Având în componența sa:
Președintele ședinței, judecător: Marcel Juganari
Judecători: Vitalie Pîslariuc și Natalia Mămăligă

Examinând în ordine de recurs, *fără participarea părților,* recursul declarat de administrația Penitenciarului nr. 8 Bender împotriva încheierii Judecătoriei Anenii Noi, sediul Bender din 05 octombrie 2023, prin care plângerea condamnatului **Ursuleac Veaceslav** împotriva administrației Penitenciarului nr. 13 Chișinău și Penitenciarului nr. 8 Bender, referitoare la condițiile de detenție care, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului garantate de art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, a fost admisă parțial -

Procedura de citare legal executată conform art. 447 alin. (1) și alin. (2) Cod de procedură penală.

Reprezentantul Penitenciarului nr. 8 Bender, avocatul Costin Serghei în interesele condamnatului și condamnatul Ursuleac Veaceslav nu au depus referință sau careva materiale suplimentare până la data de 27.02.2025 ora 09:30.

Asupra recursului declarat de administrația Penitenciarului nr. 8 Bender împotriva încheierii Judecătoriei Anenii Noi, sediul Bender din 05 octombrie 2023, Colegiul Penal al Curții de Apel Centru, -

C O N S T A T Ă:

Soluția și argumentele instanței de fond:

1. La data de 15.02.2023, condamnatul Ursuleac Veaceslav a înaintat în instanța de judecată, plângere privind reducerea termenului pedepsei în temeiul constatării condițiilor de detenție care, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului afectează drepturile condamnatului garantate de art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

2. Prin *încheierea Judecătoriei Anenii Noi, sediul Bender din 05 octombrie 2023*, s-a dispus: ”Se admite parțial plângerea condamnatului Ursuleac Veaceslav, împotriva administrației *Penitenciarului nr.13-Chișinău* și *Penitenciarului nr.8-Bender*, referitoare la condițiile de detenție care, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului afectează drepturile condamnatului garantate de art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale

Se constată faptul că, Ursuleac Veaceslav a fost deținut în perioada 02.02.2021 – 12.05.2023 (829 zile) în Penitenciarul nr. 13-Chișinău, și 12.05.2023 – 05.10.2023 (146 zile) în Penitenciarul nr.8-Bender, în condiții contrare prevederilor art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, și anume o perioadă de 975 (nouă sute șaptezeci și cinci) zile în calitate de condamnat.

Condamnatului Ursuleac Veaceslav, termenul de pedeapsă se reduce cu 194 (una sută nouăzeci și patru) zile, pentru perioada de 975 zile în care acesta s-a aflat în detenție în Penitenciarul nr.13-Chișinău și Penitenciarul nr.8-Bender, cu calcularea a 2 zile de reducere pentru 10 zile de detenție.

În privința perioadei rămase de 5 (cinci) zile, calculată în condițiile art. 473^4 alin. (5) CPP (din perioada de 975 zile și care nu au putut fi împărțite la 10), se acordă în calitate de despăgubire condamnatului Ursuleac Veaceslav, suma de bani în mărime de 500 (cinci sute) lei, și anume a câte 2 unități convenționale pentru fiecare zi în care condamnatul a suferit încălcarea condițiilor de detenție, care urmează a fi încasată din contul bugetului de stat prin intermediul Ministerului Finanțelor al R.M.

Se respinge plângerea condamnatului Ursuleac Veaceslav împotriva administrației Penitenciarului nr. 13-Chișinău în partea privind perioada de detenție 14.09.2020 – 02.02.2021, pe motiv că a constituit obiect de examinare în instanța de judecată”.

Solicitările recurentului:

3. *Împotriva încheierii Judecătoriei Anenii Noi, sediul Bender din 05 octombrie 2023, recurs a declarat administrația Penitenciarului nr. 8 Bender solicitând: admiterea recursului, casarea parțială a încheierii – cu excepția perioadei 14.09.2020-02.02.2021 în Penitenciarul nr. 13 Chișinău, care a constituit obiect de examinare în instanța de judecată; pronunțarea unei noi hotărâri prin care plângerea condamnatului Ursuleac Veaceslav împotriva administrației instituției penitenciare referitoare la condițiile de*

detenție care, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului garantate de art. 3 din Convenție, cu reducerea pedepsei să fie respinsă ca fiind neîntemeiată.

În motivarea cerințelor sale, recurentul a invocat următoarele aspecte:

- la examinarea cauzei, instanța de judecată s-a bazat pe *Raportul din 13 decembrie 2018 al Consiliului pentru Prevenirea Torturii și Tratamentelor Inumane sau Degradante care s-a expus referitor la vizita din perioada: 05-11 iunie 2018,* iar Ursuleac Veaceslav s-a deținut în Penitenciarul nr. 13-Chișinău în anii 2021-2023, când condițiile de detenție au fost mult îmbunătățite, în comparație cu anul 2018. Însuși delegația CPT în raportul său din 28.01.2023-07.02.2020 menționează faptul că „în cele trei penitenciare: Penitenciarul nr. Penitenciarul nr.5-Cahul și Penitenciarul nr. 13-Chișinău, majoritatea deținuților intervievați de către delegația CPT nu au avut plângeri legate de rele tratamente din partea personalului A fost atins un progres în îmbunătățirea condițiilor pentru condamnații din penitenciarele sus menționate";

- la examinare plângerii adresate de deținutul Ursuleac Veaceslav privind condițiile precare de detenție din Penitenciarul nr.13-Chișinău, în care s-a deținut, nu au fost luate în considerare particularitățile individuale pentru fiecare caz în parte, însă cauza a fost examinată prin prisma condițiilor generale. În pofida faptului că în informația prezentată de Administrații Penitenciarului nr. 13-Chișinău este indicat faptul că: - celulele în care s-a deținut Ursuleac Veaceslav corespund condițiilor de detenție și sunt amenajate conform prevederilor anexei nr.22, 23 a Statutului executării pedepsei de către; condamnați ce prevede lista obiectelor cu inventar din dotarea celulelor din blocul de regim; - pe perioada toamnă-iarnă temperatura aerului în spațiile de locuit nu este mai mică de 15 grade Celsius; -iluminarea este asigurată atât natural prin intermediul geamurilor, cât și artificial prin intermediul instalațiilor electrice dotate cu becuri, puterea căruia e de 100W, celulele sunt amenajate cu prize; - aerisirea prin celule este asigurată prin intermediul geamurilor din celule și ferestre de aerisire, amplasate mai sus de ușa intrării în celulă; - sunt asigurate cu closete, care sunt despărțite de restul celulei printr-un perete; - referitor la starea sanitaro-igienică, remarcă și faptul că anual este încheiat contract de prestare a serviciilor de deratizare și dezinsectizare cu agenții economici de profil, care prestează serviciile respective periodic și la necesitate; -deținuții sunt asigurați cu minimul necesar pentru trai: lenjerie de pat, obiecte de primă necesitate igienică, hrană caldă de 3 ori în zi; - deținuții zilnic sunt verificați de către personalul medical cu acordarea ajutorului medical ori de câte ori este necesar sau la cerere; - deținuții au acces nelimitat la apa din robinet;

- la examinarea cauzei, instanța de judecată nu a luat în considerare faptul că *Penitenciarul nr.8-Bender* este un penitenciar *de tip baracă,* unde deținuților le este creată posibilitatea de a ieși la aer liber de la deșteptare până la stingere;

- deținutul Ursuleac Veaceslav a fost plasat în sectorul II, etajul nr. 2, secția locativă nr. 15;

- comunică, că iluminarea de zi în celule este asigurată prin geamuri din PVC mărimea cărora nu este mai mică de l,5m x l,5m, geamurile fiind folosite și pentru ventilare, utilate cu deschidere în două părți, iar pe timp de seară și pînă la stingere prin plafon electric, cu o capacitate de 100W;

- cu referire la temperaturile din spațiile locative, precizează că, pe perioada toamnă-iarnă, în toate încăperile de detenție a penitenciarului se menține o temperatură nu mai mică de 18° C, conform standardelor naționale prevăzute de Statutul executării pedepsei de către condamnați;

- spațiile locative din penitenciar nu dispun de bloc sanitar, dar este creat accesul liber la un bloc sanitar în afara secției, însă pe același etaj. Apa potabilă fiind asigurată în permanență printr-un rezervor instalat în spațiul sectorului. Sistematic, de către Administrația penitenciarului probele apei predestinate deținuților pentru consum și folosință sunt expediate la expertiză către CSP Anenii Noi și CSP Căușeni, de unde parvin rezultatele analizei care corespunde normelor sanitare privind calitatea apei;

- Penitenciarul nr. 8 - Bender nu este alimentat cu energie electrică centralizat, însă spațiile locative sunt dotate cu prize la tensiunea 220 V care sunt alimentate cu energie electrică de la generatorul diesel al penitenciarului, o dată cu înserarea și pînă la stingere;

- spălarea lingeriei de pat se face săptămânal, conform registrului și graficului stabilit în spălătoria Penitenciarului;

- îmbăirea se face cu apă caldă anul întreg, în strictă conformitate cu prevederile Statutului executării pedepsei de către condamnați, cel puțin o dată în săptămînă, conform graficului;

- pe parcursul întregii perioade de detenție în Penitenciarul nr. 8 - Bender, persoana vizată a beneficiat de un regim alimentar, care este în strictă conformitate cu prevederile Statutului de executare a pedepsei de către deținuți, hrana caldă fiindu-i distribuită conform Hotărârii Guvernului nr. 609 din 29.05.2006, zilnic de trei ori, cu respectarea normelor sanitare de igienă și conform meniului aprobat săptămânal;

- referitor la starea sanitaro-igienică, este de remarcat faptul că anual au fost procurate preparate specifice pentru petrecerea deratizării și dezinfecției în penitenciar. Informațiile privind acordarea asistenței medicale nu se dețin în Penitenciarul nr. 8 - Bender, doar la locul de detenție a persoanei, însă, reieșind din prevederile pct. 3) al „*Regulamentului cu privire la modul de asigurare a asistenței medicale persoanelor*

deținute în penitenciar”, aprobat prin Ordinul MJ nr. 478 din 15.12.2006, deținuții, ca urmare adresărilor, zilnic au fost și sînt verificați de către personalul medical, cu acordarea ajutorului medical ori de cîte ori era și este necesar;

- pe perioada executării pedepsei condamnatului, penitenciarul dispunea de funcția de stomatolog. în luna august 2020, conform planului de repartizare, a fost instalat aparat stomatologic performant, care a permis acordarea asistenței medicale calitative. Asistența medicală în P 8 - Bender se acordă în regim non-stop;

- menționează și faptul că, pe perioada detenției în Penitenciarul nr. 8 - Bender, persoana vizată, nu s-a adresat cu plîngeri în adresa administrației instituției privind presupusele condiții inadecvate de detenție;

-în această ordine de idei, se conclude faptul că deținutul Ursuleac Veaceslav nu a fost marginalizat sub nici un aspect inuman și/sau degradant, fiindu-i acordat minimul de condiții a executării detenției;

- menționează faptul că la evaluarea condițiilor de detenție, instanța de judecată urmează să dea apreciere atît probelor prezentate de părți, cît și rapoartelor instituțiilor naționale și internaționale în domeniu, astfel conform rapoartelor CPT, cât și a practicii CEDO, Penitenciarul nr.8-Bender nu a fost recunoscut ca un penitenciar cu condiții inumane sau degradante;

- totuși, judecătorul ajunge la concluzia că, condamnatul a fost deținut în condiții contrare art. 3 CEDO în Penitenciarul nr.13-Chișinău și Penitenciarul nr. 8 - Bender, *aplicând neargumentat o reducere de 194 zile de detenție;*

- în urma celor expuse mai sus, reiterează că în argumentarea pretențiilor invocate condamnatul nu a prezentat careva probe concludente, pertinente, care ar demonstra depășirea nivelului minim de suferințe, care ar putea fi încadrat ca încălcare a articolului 3 CEDO;

- concluzia instanței nu poate fi bazată doar pe constatările indicate în rapoartele CPT, care în fapt se face o analiză generală a condițiilor din penitenciare. Plîngerea împotriva condițiilor de detenție se examinează de către instanță în mod individual.

Procedura de citare legal executată conform art. 447 alin. (1) și alin. (2) Cod de procedură penală.

4. Reprezentantul Penitenciarului nr. 8 Bender, avocatul Costin Serghei în interesele condamnatului și condamnatul Ursuleac Veaceslav nu au depus referință sau careva materiale suplimentare până la data de 27.02.2025 ora 09:30.

Aprecierea instanței de recurs:

5. Examinând încheierea atacată prin prisma motivelor de recurs invocate și cercetând materialele cauzei, Colegiul Penal al Curții de Apel Centru consideră necesar de *a respinge* recursul declarat de administrația Penitenciarului nr. 8 Bender împotriva încheierii Judecătoriei Anenii Noi, sediul Bender din 05 octombrie 2023, *ca fiind nefondat,* reieșind din următoarele considerațiuni:

6. În conformitate cu art. 437 alin. (1) pct. 4) din Codul procedură penală, pot fi atacate cu recurs alte hotărâri penale pentru care legea prevede această cale de atac.

7. Conform art. 448 alin. (1) din Codul de procedură penală, judecând recursul, instanța verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza materialului din dosarul cauzei și a oricăror documente noi prezentate în instanța de recurs.

8. În conformitate cu dispozițiile art. 449 alin.(1) pct. 1) lit. a) din Codul de procedură penală, judecând recursul, instanța adoptă una din următoarele decizii respinge recursul, menținând hotărârea atacată, dacă recursul este nefondat.

9. Conform art. 469 alin. (1) pct. 17^{1}) din Codul de procedură penală, la executarea pedepsei, instanța de judecată soluționează chestiunile cu privire la schimbările în executarea unor hotărâri, și anume constatarea condițiilor de detenție a condamnaților.

10. Potrivit art. 471 alin. (1) din Codul de procedură penală, chestiunile specificate la art. 469 alin. (1) pct. 5), 11) și 14) se soluționează de către judecătorii instanței de drept comun, iar chestiunile prevăzute la celelalte puncte din art. 469 alin.(1) se soluționează de către judecătorul de instrucție la demersul instituției care pune în executare pedeapsa, la cererea condamnatului sau a apărătorului acestuia ori, după caz, la demersul procurorului care exercită supravegherea organului sau instituției care pune în executare pedeapsa. Soluționarea de către instanța de judecată a chestiunilor prevăzute la art.469 alin. (1) pct. 1) și 2) se efectuează în condițiile prevăzute la art. 266 și 267 din Codul de executare și numai după respectarea procedurii extrajudiciare stabilite. În cazul soluționării chestiunilor prevăzute la art.469 alin.(1) pct.1), 2), 4), 7)–9), instituția care pune în executare pedeapsa este obligată să prezinte raportul de evaluare privind comportamentul condamnatului, iar în cazul soluționării chestiunii prevăzute la art.469 alin.(1) pct.3), și raportul medical respectiv. În ședința de judecată se citează autorul demersului cu privire la soluționarea chestiunii solicitate.

11. Conform prevederilor art. 473^{2} alin. (3) din Codul de procedură penală, condamnații care au fost deținuți cel puțin 10 zile în condiții contrare prevederilor art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, drepturi care reies din obligația statului de a asigura condițiile de detenție, pot solicita, cu titlu de despăgubiri, reducerea pedepsei.

12. Potrivit art. 473^{4} alin. (3)-(5) din Codul de procedură penală, în urma constatării faptului că condamnatul sau prevenitul a fost deținut în condiții contrare prevederilor art.

3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, instanța de judecată obligă administrația instituției penitenciare să înlăture condițiile precare de detenție, stabilindu-i un termen concret, care nu va depăși 15 zile, după expirarea căruia instituția penitenciară informează instanța de judecată despre executarea încheierii. În cazul constatării circumstanțelor prevăzute la art.473^2 alin.(3), instanța de judecată dispune reducerea pedepsei condamnatului, calculându-se de la 1 la 3 zile de reduceri pentru 10 zile de detenție în condiții precare calculate cumulativ. În cazul constatării circumstanțelor prevăzute la art. 473^2 alin.(3), instanța de judecată dispune reducerea pedepsei în condițiile alin.(4) din prezentul articol, iar în privința perioadei rămase, dispune, cu titlu de despăgubire, încasarea în favoarea condamnatului a sumei bănești în mărime de până la 2 unități convenționale pentru fiecare zi în care condamnatul a suferit încălcarea condițiilor de detenție, precum și a costurilor și cheltuielilor aferente. În cazul constatării circumstanțelor prevăzute la art. 473^2 alin.(3), preveniții sunt despăgubiți în conformitate cu art.385 alin.(5) și (6) sau, după caz, aceștia pot înainta o acțiune civilă.

13. *Din materialele cauzei s-a constatat că*, potrivit sentinței Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 02 februarie 2021, Ursuleac Veaceslav a fost recunoscut vinovat în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 42 alin. (3), art. 287 alin. (3) Cod penal și i s-a aplicat prin prisma art. 70 alin. (3^1) Cod penal pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 3 ani și 6 luni, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis. Executarea sentinței Judecătoriei Drochia, sediul Glodeni din 04.06.2019 de condamnarea lui Ursuleac Veaceslav în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 311 alin. (2) lit. a) Cod penal, la o pedeapsă sub formă de amendă în mărime de 500 unități convenționale, ce constituie suma de 25000 lei, în conformitate cu art. 87 Cod penal, a fost lasată spre executare separat.

Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 07 octombrie 2022, apelurile declarate de procuror și de apărare au fost admise, casată sentința total, și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță. Ursuleac Veaceslav a fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 42 alin. (3), 188 alin. (2) lit. lit. b), d), e), f) Cod penal și i s-a stabilit pedeapsă cu închisoare pe termen de 6 ani și 8 luni, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

În conformitate cu art. 385 alin. (5) CPP, pedeapsa aplicată lui Ursuleac Veaceslav s-a redus cu 142 zile, pentru încălcarea drepturilor privind condițiile de detenție, garantate de art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale din perioada: 14.09.2020 - 02.02.2021, fiind deținut în calitate de prevenit în IP nr.13 Chișinău.

13.1. Conform *Raportului prezentat de reprezentantul Penitenciarului nr.8-Bender, se atestă că Ursuleac Veaceslav s-a aflat în detenție în perioadele: 14.09.2020 –*

02.02.2021, 02.02.2021 – 12.05.2023 în Penitenciarul nr. 13-Chișinău, și 12.05.2023 – 05.10.2023 în Penitenciarul nr.8-Bender.

14. Colegiul penal reiterează că prin plângerea înaintată de condamnatul **Ursuleac Veaceslav** se solicită constatarea aflării sale în detenție în condiții contrare prevederilor art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, în temeiul art.473^2-473^4 din Codul de procedură penală, în perioada aflării sale în detenție în Penitenciarul nr. 13 – Chișinău și Penitenciarul nr. 8 – Bender în calitate de prevenit și condamnat.

15. Colegiul penal atestă că, în speță, a fost respectat termenul legal privind înaintarea plângerii în baza prevederilor art. 473^2 – 473^4 din Codul de procedură penală, or, cererea condamnatului **Ursuleac Veaceslav**, a fost depusă pe parcursul detenției sale în condiții contrare art. 3 CEDO, iar potrivit art. 473^2 alin. (5) din Codul de procedură penală, plângerea referitoare la condițiile de detenție care afectează grav drepturile condamnatului sau ale prevenitului se depune pe parcursul detenției în condiții contrare prevederilor art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau în termen de 6 luni de la data când nu mai sunt deținuți în astfel de condiții, dar nu mai târziu de 4 luni de la eliberarea lor din locul de detenție.

16. Referitor la perioada de detenție 14.09.2020 – 02.02.2021 în Penitenciarul nr.13-Chișinău, instanța de fond a reținut că potrivit deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 07 octombrie 2022, în conformitate cu art. 385 alin. (5) CPP, pedeapsa aplicată lui Ursuleac Veaceslav s-a redus cu 142 zile, pentru încălcarea drepturilor privind condițiile de detenție, garantate de art.3 din Convenție din perioada 14.09.2020 - 02.02.2021. Deci, perioada de detenție 14.09.2020 – 02.02.2021 în Penitenciarul nr.13-Chișinău, a constituit obiect de examinare în instanța de judecată. Așadar, având în Vedere faptul că, pe marginea solicitării petiționarului în această parte există o hotărâre judecătorească, instanța de fond a respins plângerea în partea privind perioada de detenție 14.09.2020 – 02.02.2021, de fapt în această privință recurentul nici nu își exprimă dezacordul cu încheierea Judecătoriei Anenii Noi, sediul Bender din 05 octombrie 2023.

În continuare, Colegiul penal reține prevederile Statutului executării pedepsei de către condamnați, și anume pct. 464, potrivit căruia, fiecare deținut se asigură cu spațiu de cazare în mărime nu mai mică de 4 m^2, care trebuie să fie iluminat natural și artificial, încălzit și ventilat conform normativelor de construcții, astfel, contrar celor expuse, studiind raportul prezentat de către administrația penitenciarului, nefiind fundamentate pe careva probe, iar pentru a aprecia credibilitatea uneia dintre părți, în lipsa altor dovezi, instanța de fond, corect și-a întemeiat concluzia în baza rapoartelor organizațiilor naționale și internaționale ce țin de acest aspect.

16.1. Cu referire la acest aspect, în Raportul anual pentru anul 2017 și 2018 al Consiliului pentru Prevenirea Torturii, membrii Consiliului au făcut trimitere la constatările Comitetului European pentru prevenirea Torturii și Tratamentelor sau Pedepselor Inumane și Degradante, în care a fost subliniat că, starea spațiului de locuit pentru deținut ar trebui de examinat nu doar prin prisma numărului de deținuți din celulele instituțiilor penitenciare la momentul dat, dar în egală măsură, și ținând cont de ratele oficiale de ocupare (numărul de paturi per celulă), în baza standardului de cel puțin 4 m^2 de spațiu locativ per deținut și de a revizui, în consecință, capacitatea oficială a instituțiilor penitenciare. Spațiul ocupat de către anexele sanitare/toalete construite nu ar trebui să fie incluse în acest calcul.

De asemenea, conform Raportului Consiliului pentru Prevenirea Torturii (CpPT) privind vizita de monitorizare efectuată în Penitenciarul nr. 8-Bender, pe data de 13 noiembrie 2021, deținuții în Penitenciarul nr. 8-Bender sunt plasați în celule până la 20-25 de persoane. O îngrijorare pentru CpPT este faptul că Penitenciarul nr. 8-Bender nu este conectat la rețelele electrice naționale ce ar permite furnizare energiei electrice constante în penitenciar. În astfel de situații, Penitenciarul nr. 8-Bender este dotat cu generatoare diesel care nu asigură necesitatea minimă a consumatorilor/a penitenciarului. Deținuții au acces la energie electrică limitat. Celulele sunt reci și nu sunt asigurare cu căldură suficientă pentru timpul rece al anului. Penitenciarul nr. 8-Bender nu este conectat la o rețea locală de apeduct, iar apa potabilă/menajeră este extrasă din fântâni improvizate din interiorul penitenciarului.

16.2. La fel, Colegiul penal ține să menționeze că, la constatarea condițiilor de detenție, instanța națională va ține cont de faptul că maltratarea trebuie să atingă un nivel minim de severitate pentru a cădea sub incidența articolului 3. Evaluarea acestui nivel minim este, prin natura lucrurilor, relativă. El depinde de toate circumstanțele cauzei, precum ar fi durata maltratării, urmările sale fizice și psihice și, în unele cazuri, de sexul, vârsta și starea sănătății victimei (cauza *Irlanda c. Regatului Unit*, 18 ianuarie 1978, § 162; cauza *Ciorap c. Moldovei*, 19 iunie 2007, § 63).

17. Astfel, Colegiul penal atestă că, instanța de fond cercetând calitatea condițiilor de detenție în Penitenciarul nr. 13 – Chișinău și Penitenciarul nr. 8 Bender prin prisma celor invocate de către condamnatul Ursuleac Veaceslav, a celor statuate în raportul prezentat de administrația Penitenciarului nr. 8 - Bender, cât și ținând cont de concluziile prevăzute în rapoartele internaționale referitoare la evaluarea condițiilor detenției în penitenciarele Republicii Moldova, temeinic a conchis asupra faptului că, condamnatul s-a aflat în condiții care au depășit nivelul de suferință inerent detenției.

18. În această ordine de idei, instanța de recurs menționează că, instanța de fond a constatat faptul că Ursuleac Veaceslav în perioadele 02.02.2021 – 12.05.2023 (829 zile)

în Penitenciarul nr. 13-Chișinău, și 12.05.2023 – 05.10.2023 (146 zile) în Penitenciarul nr.8-Bender, s-a aflat cu statut de condamnat.

În acest sens, instanța de fond în mod întemeiat pentru perioadele 02.02.2021 – 12.05.2023 (829 zile) și 12.05.2023 – 05.10.2023 (146 zile), în care petentul fiind în calitatea de condamnat (în total 975 zile), a beneficiat de reducerea pedepsei – 2 zile de reducere pentru fiecare 10 zile de detenție, astfel încât din termenul de pedeapsă a fost redus în total cu 194 zile.

18.1. Iar cât privește perioada rămasă de 5 (cinci) zile de detenție, calculată în condițiile art. 473^4 alin. (4) din Codul de procedură penală și care nu au putut fi împărțite la 10, Colegiul penal reține că instanța de fond corect a acordat în calitate de despăgubire condamnatului Ursuleac Veaceslav suma de bani în mărime de 500 (cinci sute) lei, și anume câte 2 (două) unități convenționale pentru fiecare zi în care condamnatul a suferit încălcarea condițiilor de detenție, care urmează a fi încasată din contul bugetului de stat prin intermediul Ministerului Finanțelor al R.M.

18.2. Subsecvent, Colegiul penal reține că reducerea stabilită este una adecvată și suficientă, bazată pe o justă și echitabilă evaluare a circumstanțelor de fapt și pe o legătură rezonabilă de cauzalitate dintre prejudiciul cauzat și recompensa instituită, și care va avea efectul compensatoriu proporțional circumstanțelor constatate, iar în lipsa unor argumente plauzibile în cererea de recurs, se atestă că, în speță s-au adeverit alegațiile petentului privind condițiile inumane de detenție, or, dificultățile cu care s-a confruntat condamnatul pe parcursul detenției sale în Penitenciarul nr. 8 Bender, au depășit nivelul inevitabil de suferință inerent detenției și au atins pragul de severitate contrar articolului 3 din Convenția pentru drepturile omului și a libertăților fundamentale, aceste condiții fiind suficiente pentru constatarea încălcărilor admise în penitenciarele vizate.

19. În context, Colegiul penal precizează că, la materialele cauzei reprezentantul Penitenciarului nr. 8 - Bender nu a prezentat careva probe pertinente care ar răsturna prezumția de încălcare a condițiilor invocate de către condamnatul **Ursuleac Veaceslav**, or, în conformitate cu prevederile art. 473^3 alin. (2) din Codul de procedură penală, sarcina probațiunii lipsei de încălcare a condițiilor de detenție invocate de condamnat sau prevenit și a lipsei suportării unui prejudiciu moral îi revine reprezentantului administrației instituției penitenciare.

19.1. Sub acest aspect, Colegiul penal reține că, deși CtEDO recunoaște că proba de rele tratamente nu este ușor de a fi obținută, totuși alegațiile trebuie să fie justificate „dincolo de orice dubiu rezonabil” (Cauza *Alver c. Estoniei*, 08 noiembrie 2005, § 49; *Labita c. Italiei*, 06 aprilie 2000, § 121). Pentru a aprecia aceste probe, Curtea aplică, de obicei, standardul probațiunii „dincolo de orice dubiu rezonabil” (cauza *Irlanda c.*

Regatului Unit, 18 ianuarie 1978, §161; cauza *Boicenco c. Moldovei*, 11 iulie 2006, §104; cauza *Breabin c. Moldovei*, 07 aprilie 2009, §49; cauza *Gurgurov c. Moldovei*, 16 iunie 2009, § 56). O astfel de probă derivă din coexistența unor concluzii suficient de întemeiate, clare și concordante sau din prezumții de fapt similare care nu pot fi puse la îndoială (cauza *Gorobeț c. Moldovei*; 11 octombrie 2011, § 50).

20. Așadar, contrar alegațiilor recurentului, Colegiul penal menționează că la examinarea plângerii condamnatului **Ursuleac Veaceslav** privind constatarea detenției în condiții contrare prevederilor art. 3 ale Convenției pentru drepturile omului și a libertăților fundamentale, instanța de fond nu a comis careva erori, or, încheierea contestată este una justificată și motivată.

21. Față de lucrul judecat de primă instanță, Colegiul penal constată o motivare amplă și temeinică a încheierii pronunțate cu privire la circumstanțele concludente în raport cu cerințele formulate, astfel fiind în corespundere cu exigențele articolului 6 din Convenția pentru apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

21.1. Potrivit jurisprudenței CtEDO, în asemenea situație, nu se mai impune o reevaluare a conținutului argumentelor primei instanțe. În cazul în care instanța de fond și-a motivat soluția luată, arătând în mod concret la împrejurările care fundamentează concluziile sale, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de recurs eventual, o curte de recurs poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției de primă instanță.

22. În final, Colegiul penal atestă că recursul declarat de directorul Penitenciarului nr. 8-Bender, nu conțin nici unul din temeiurile prevăzute de art. 444 din Codul de procedură penală, pentru atacarea hotărârilor cu recurs, pentru a se repara erorile de drept, fiind indicat doar dezacordul cu hotărârea contestată, cerințele înaintate nefiind motivate prin careva argumente plauzibile, fapt ce constituie temei de respingere a cererii de recurs ca fiind nefondată, cu menținerea încheierii în cauză.

23. Pentru motivele expuse mai sus, în conformitate cu art. 449 alin. (1) pct. 1) lit. a) din Codul de procedură penală, Colegiul Penal va respinge recursul declarat de administrația Penitenciarului nr. 8 Bender împotriva încheierii Judecătoriei Anenii Noi, sediul Bender din 05 octombrie 2023, ca fiind nefondat, reținând în acest sens că încheierea este una legală și întemeiată, iar careva temeiuri de casare a încheierii nu au fost constatate.

În conformitate cu art. 437 alin. (1) pct. 4), 448, 449 alin. (1) pct. 1) lit. a), 472 din Codul de procedură penală, Colegiul Penal al Curții de Apel Centru, -

D E C I D E:

Recursul declarat de administrația Penitenciarului nr. 8 Bender împotriva încheierii Judecătoriei Anenii Noi, sediul Bender din 05 octombrie 2023, în privința lui **Ursuleac Veaceslav**, *se respinge ca fiind nefondat.*

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecător: ***Marcel Juganari***

Judecător: ***Vitalie Pîslariuc***

Judecător: ***Natalia Mămăligă***